

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ז בכסלו, התש"ף
25 בדצמבר, 2019
405/2019

תמונת מצב של אוכלוסיית ישראל על סמך מדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי, 2018 Well-being, Sustainability and National Resilience Indicators, 2018

בהמשך להחלטת ממשלת ישראל מאפריל 2015 (החלטה מס' 2494) הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מעדכנת את מדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי בתחומים: איכות התעסוקה, ביטחון אישי, בריאות, דיור ותשתיות, חינוך, השכלה וכישורים, רווחה אישית וחברתית, סביבה, מעורבות אזרחית וממשל, רמת חיים חומרית, פנאי תרבות וקהילה וטכנולוגיות המידע.

להלן תמצית הממצאים של 11 התחומים מתוך הפרסום מדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי 2018. בכל תחום נקבעו 8 מדדים. לכל מדד הוגדר כיוון המגמה הרצוי לשינוי בנתוני המדד. הנתונים למדדים אלו נלקחו מתוך מאגרי המידע של הלמ"ס, ומבוססים על מידע מינהלי ועל סקרים שוטפים המבוצעים על ידה. המדדים מציגים מגמה מתחילת שנות ה-2000 ומאפשרים לבחון את השינוי במצב איכות החיים בישראל, להשוות בין קבוצות אוכלוסייה שונות ולערוך השוואה בין-לאומית.

סיכום המגמות במדדי איכות חיים בשנת 2018 (לעומת השנה הקודמת)

בהשוואה לשנה הקודמת, ב-31 מהמדדים שפותחו נרשם שיפור, ב-14 מדדים נרשמה הרעה וב-21 מדדים לא נרשם שינוי משמעותי במגמה. בהשוואה לשנת הבסיס (לרוב 2002), ב-38 מדדים נרשם שיפור וב-3 נרשמה הרעה.

[לדף הנושאי באתר הלמ"ס](#)

[לפרסום מדדי איכות חיים, קיימות וחוסן לאומי 2018](#)

[לסטטיסטיקל](#)

[להודעה לתקשורת מדדי איכות חיים בערים הגדולות, 2018](#)

[להודעה לתקשורת בנושא תמותה נמנעת](#)

[לקובץ Excel של המדדים](#)

[למאגר מידע – מדדי איכות חיים](#)

מדדי איכות חיים – סך הכל

לפי שינוי מגמה יחסית לשנה קודמת

				
	1	4	איכות התעסוקה	
3	1	4	ביטחון אישי	
3	2	3	בריאות	
3	1	1	דיור ותשתיות	
2	3	1	חינוך, השכלה וכישורים	
2	2	3	מעורבות אזרחית וממשל	
	1	6	סביבה	
4	1	1	רווחה אישית וחברתית	
	2	5	רמת חיים חומרית	
2			פנאי, תרבות וקהילה	
2		3	טכנולוגיות המידע	
21	14	31	סך הכל	

עד כה פותחו 74 מדדים. 6 מדדים חדשים פותחו ב-2018:¹

בתחום איכות התעסוקה

- **למידה פורמלית² ו/או בלתי פורמלית³ לאורך החיים התעסוקתיים:** בישראל שיעור המשתתפים בלמידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית בקרב בני 25-64 הוא 53.0%. 8.3% השתתפו בפעילות למידה פורמלית בלבד, 34.1% השתתפו בפעילות למידה בלתי פורמלית בלבד, ו-10.6% השתתפו בפעילויות למידה משני הסוגים.

בתחום בריאות

- **תמותה נמנעת:** בשנת 2017 נפטרו 15,463 תושבים מתחת לגיל 75. 9,360 (60.5%) מהפטירות נחשבים מקרי מוות שאפשר היה למנוע: 5,058 (32.7%) – באמצעות פעולות מניעה (פעילויות יעילות של בריאות הציבור והתערבויות של מניעה ראשונית טרם המחלה/פציעה) ו-4,302 (27.8%) – באמצעות טיפול רפואי יעיל ובזמן המתאים (לאחר היארעות המחלה/הפציעה).

בתחום דיור ותשתיות

- **חוסר שביעות רצון ממשך ההגעה לעבודה:** ל-46% מהמועסקים בני 20 ומעלה הפריע משך ההגעה לעבודה (רבע שעה או יותר) ב-2018. משך ההגעה לעבודה מפריע ל-64% מאלו שמשך הגעתם לעבודה אורך יותר מחצי שעה ול-22% מאלו שמשך הגעתם אורך 15-29 דקות, לעומת 75% מאלו שמשך הגעתם לעבודה אורך יותר משעה וחצי.

בתחום סביבה

- **איכות מי השתייה:** איכות מי השתייה טובה מאוד. ב-15 השנים האחרונות אחוז הבדיקות החריגות בקוליפורמים צואתיים לא עלה על אחוז אחד. אחוז הבדיקות החריגות של קוליפורמים ירד מ-0.73% בשנת 2003 ל-0.47% (428 בדיקות חריגות מתוך 90,410 בדיקות).
- **מגוון ביולוגי:**⁴ בין השנים 2013 ל-2017 עמד מדד מגוון ביולוגי על 0.98, ומשמעותו הרעה במצב המגוון הביולוגי בישראל.

בתחום רווחה אישית

- **תחושת הערכה מבני המשפחה:** 84% מבני 20 ומעלה חשו הערכה מבני משפחתם, ללא הבדל בין גברים ונשים, 85% מהיהודים לעומת 82% מהערבים.

¹ הנתונים מתייחסים לשנת 2018 אלא אם צוין אחרת.

² למידה באחד ממסלולי הלימודים המעניקים בסיומם תעודה רשמית לפי סולם השכלה לאומי מדורג. מסלולים אלו מיועדים בעיקרם לרכישת השכלה לפני שלב הכניסה לשוק העבודה. הם כוללים את הדרגים: יסודי, על-יסודי, על-תיכוני ואקדמי, על פי תנאי קבלה ואורך לימודים המוגדרים בסיווג הבין-לאומי ISCED 2011.

³ בדומה ללמידה פורמלית, גם הלמידה הבלתי פורמלית מתקיימת בצורה מאורגנת ומכוונת, אך היא אינה חלק מסולם השכלה הלאומי. בלמידה הבלתי פורמלית לא מתקיימים בדרך כלל התנאים המינימליים כדי להיחשב לפורמליים (למשל מבחינת האורך). הלמידה מתבצעת בקורסים קצרים, הכשרה בעבודה, סמינרים או שיעורים פרטיים. היא עשויה להיות בזיקה לשוק העבודה או למטרות אחרות.

⁴ מדד המגוון הביולוגי מורכב משינויים לעומת תקופת הבסיס (2013) בכמות השטח הטבעי, במצב המינים וברציפות השטחים הטבעיים. ערך גבוה מ-1 מבטא שיפור במדד, וערך נמוך מ-1 – הרעה.

הסבר לסימנים המופיעים בלוחות

כיוון החץ מראה על ירידה או על עלייה בערך המדד בהשוואה לשנת הבסיס ולשנה הקודמת.

חץ אדום - מגמה שלילית, הרעה (כלומר בניגוד לכיוון המגמה הרצוי)

חץ ירוק - מגמה חיובית, שיפור (כלומר תואם לכיוון המגמה הרצוי)

סימן ~ - מגמה ללא שינוי או שינוי של פחות מנקודת האחוז במדדים שמקורם בסקרים מדגמיים, כמו הסקר החברתי.

איכות התעסוקה

ירידה קלה בפער בין יהודים לערבים בשיעור התעסוקה,⁵ על אף הפער הגדול בין נשים ערביות לנשים יהודיות

מדדים בתחום איכות התעסוקה (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
↑	48.6	↑	61.4	↑	שיעור התעסוקה
	4.8		1.6	↓	שיעור המועסקים במשרה חלקית שלא מרצון*
↑	12,884	↑	18,186	↑	הכנסה חצינית ברוטו מעבודה של משק בית (ש"ח במחירי 2018)
↑	81.5	↓	87.6	↑	שביעות רצון כללית מהעבודה
↑	44.8	~	60.5	↑	שביעות רצון מהעבודה
		↓	45.7	↑	מועסקים המרוצים מההכנסה
		↓	45.7	↑	מועסקים החושבים שתפקידם מאפשר קידום בעבודה**
		~	65.4	↑	מועסקים שתפקידם בעבודה תואם את תחום לימודיהם
↓	2,918	↓	1,657	↓	שיעור הנפגעים בתאונות עבודה (ל-100,000 מועסקים)***
↓	31.8	↓	18.2	↓	שיעור האבטלה הממושכת (מעבר ל-6 חודשים)
			9.7	↓	מועסקים החשים אפליה במקום העבודה****
	מדד חדש		53.0	↑	שיעור למידה פורמלית ו/או בלתי פורמלית*****

* בשנת 2018 היה שבר בסדרה בשל שינוי בהגדרת המדד, ולכן לא הוצגה מגמה.

** השינוי במגמה חושב בין השנים 2016 ל-2018.

*** מעודכן ל-2017.

**** מעודכן ל-2016.

***** מבוסס על תוצאות סקר המיומנויות (PIAAC) לשנים 2014-2015. זהו סקר בין-לאומי שעורך ארגון

ה-OECD ביותר מ-30 מדינות. הסקר בודק את רמת המיומנות של בוגרים (מגיל 16 עד 65)

במיומנויות היסוד: אוריינות קריאה, אוריינות מתמטית ופתרון בעיות בסביבה מתוקשבת.

⁵ שיעור התעסוקה הוא אחוז המועסקים מכלל אוכלוסיית בני 15 ומעלה.

ביטחון אישי

ירידה בשיעור ההרוגים ובשיעור הפצועים קשה בתאונות דרכים

מדדים בתחום ביטחון אישי (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
		↓	3.4	↓	שיעור היפגעות מאלימות או מאיום להשתמש באלימות
↑	73.6	~	84.4	↑	תחושת ביטחון ללכת לבד באזור המגורים בשעות החשכה
		~	2.7	↓	שיעור היפגעות מהטרדה מינית (גברים ונשים)
↓	8.0	↓	3.5	↓	שיעור הרוגים בתאונות דרכים (ל-100,000 תושבים)
↓	38.8	↓	24.2	↓	שיעור פצועים קשה בתאונות דרכים (ל-100,000 תושבים)
↓	3.2	↑	1.4	↓	מקרי רצח (ל-100,000 תושבים)*
↓	4.7	↓	0.1	↓	שיעור הרוגים בפעולות איבה (ל-100,000 תושבים)*
↓	21.6	↓	0.9	↓	שיעור פצועים בפעולות איבה (ל-100,000 תושבים)*
		~	51.7	↓	נפגעים מהתנהגות אלימה בכביש
		↓	0.39	↓	נזק מעבירות רכוש מתוך הכנסה פנויה

* מעודכן ל-2017

בריאות

עלייה בתוחלת החיים בקרב גברים ונשים; עלייה בשנות חיים בריאים⁶ הן בקרב גברים (65.9 שנים) הן בקרב נשים (66.2 שנים)

מדדים בתחום בריאות (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
↓	5.4	↓	3.0	↓	תמותת תינוקות (שיעור ל-1,000 לידות חי)
					תוחלת חיים (שנות חיים)
↑	77.5	↑	80.9	↑	גברים
↑	81.5	↑	84.8	↑	נשים
					שנות חיים בריאים (שנות חיים)
		↑	65.9	↑	גברים
		↑	66.2	↑	נשים
↑	77.0	~	84.0	↑	הערכה עצמית של בריאות
					עודף משקל בקרב ילדים*
↓	20.1	~	18.4	↓	בכיתה א
~	31.0	↑	31.1	↓	בכיתה ז
↓	10.7	~	6.0	↓	תחושת דיכאון (לעיתים קרובות)**
		~	24.4	↑	קידום בריאות***
↓	21.9	↓	16.9	↓	דיווח עצמי על עישון****
	מדד חדש	↓	60.5	↓	תמותה נמנעת****
					תחלואה בסרטן - מקרים חדשים של שאתות ממאירות**** (שיעור מתוקן לגיל ל-100,000 נפשות)
↓	297	↑	263	↓	גברים
↓	304	↓	297	↓	נשים
		~	76.4	↑	אמון במערכת הבריאות

* שנת בסיס 2011.

** שנת בסיס 2003.

*** מדד מסכם של שתי התנהגויות בריאות: אי-עישון וביצוע פעילות גופנית, מעודכן ל-2017.

**** מעודכן ל-2017; ראו [הודעה לתקשורת בנושא](#)

***** מעודכן ל-2016.

⁶ מספר השנים הממוצע שאדם צפוי לחיות ללא בעיה בריאותית שמפריעה לו בתפקוד. החישוב מבוסס על נתוני לוח תמותה ושיעורי הימצאות ספציפיים לגיל של בעיה בריאותית המפריעה בתפקוד המחושבים לפי הסקר החברתי של הלמ"ס.

דיור ותשתיות

פערים גדולים בין עשירונים בהוצאה על דיור מתוך ההכנסה הפנויה; המשך ירידה בשביעות רצון מתחבורה ציבורית

מדדים בתחום דיור ותשתיות (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
↓	35.6	↓	29.5	↓	משקי בית המשלמים עבור דיור 30% או יותר מההכנסה הכספית נטו ¹
↑	80.1	~	88.3	↑	שביעות רצון מהדירה
↑	81.1	~	83.7	↑	שביעות רצון מאזור המגורים
↓	6.1	~	2.3	↓	אוכלוסייה שאינה מחוברת לטיפול בשפכים
	מדד חדש		0.0	↓	אוכלוסייה שאינה מחוברת לתשתיות מים
↓	44.4	↓	37.9	↑	שביעות רצון מהתחבורה הציבורית
↓	0.96	~	0.87	↓	צפיפות דיור (מספר נפשות לחדר)
	מדד חדש		46.2	↓	חוסר שביעות רצון ממשך ההגעה לעבודה

חינוך, השכלה וכישורים

ירידה קלה בשיעור למידה בגילי 15-17 ובשיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב בני 26

מדדים בתחום חינוך, השכלה וכישורים (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
↓	42.0	↓	32.0	↓	שיעור המתקשים במתמטיקה במחקר פיזה*
↑	43.4	~	53.0	↑	שיעור בעלי השכלה על-תיכונית והשכלה גבוהה בקרב בני 30
↑	93.7	↓	95.2	↑	שיעורי למידה בגילי 15-17
		↓	45.9	↑	שיעור הזכאות לתעודת בגרות בקרב בני 26
			37.0	↑	מיומנויות בוגרים: אוריינות קריאה**
			36.0	↑	מיומנויות בוגרים: אוריינות מתמטית**
			89.0	↑	שביעות רצון של ההורים מהחינוך בגיל הגן***
			78.0	↑	שביעות רצון של ההורים ממערכת החינוך***
			74.0	↑	בבתי ספר יסודיים
			79.0	↑	בחטיבות עליונות
			76.3	↑	שביעות רצון של התלמידים ממערכת החינוך
		~	76.3	↑	בבתי ספר יסודיים
		↑	55.3	↑	בחטיבות ביניים
		~	53.7	↑	בחטיבות עליונות
		↑	2.4	↓	הסיכוי לרכוש השכלה גבוהה לפי השכלת הורים (נקודות)****

* מועדן ל-2015, שנת בסיס: 2006.

** מבוסס על תוצאות סקר המיומנויות (PIAAC) לשנים 2014-2015.

*** מעודן לתשע"ו (2015/16).

**** יחס הסיכויים לרכוש השכלה גבוהה בין אלו שהוריהם בעלי השכלה גבוהה לאלו שהוריהם חסרי השכלה גבוהה.

מעורבות אזרחית וממשל

ירידה בשיעור נשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי ועלייה בשיעור ערבים במגזר הציבורי

מדדים בתחום מעורבות אזרחית וממשל (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
		~	14.2	↑	מעורבות אזרחית
↓	86.9	↓	68.5	↑	שיעור ההצבעה בבחירות לכנסת*
		↑	46.0	↑	אמון בממשלה
		↑	59.1	↑	אמון במערכת המשפט
		~	14.0	↑	תחושת יכולת להשפיע על מדיניות הממשלה
		↓	38.5	↑	שיעור נשים בתפקידי ניהול במגזר הציבורי
		↑	11.3	↑	שיעור ערבים במגזר הציבורי

* מעודכן לבחירות לכנסת ה-21, השינוי במגמה חושב בין הבחירות לכנסת ה-21 (שנת 2019) לבין הבחירות לכנסת ה-20. שנת בסיס 1949.

סביבה

עלייה בשביעות רצון מניקיון באזור המגורים ומפארקים ומשטחים ירוקים באזור המגורים

מדדים בתחום סביבה (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
		↑	23.8	↑	פסולת ממוחזרת - פסולת ביתית, מסחרית וגזם
↑	54.4	↑	55.8	↑	שביעות רצון מהניקיון באזור המגורים
↓	36.1	↓	30.8	↓	רעש חיצוני שמפריע בדירה
		↑	2.6	↑	אחוז ייצור אנרגיה מתחדשת מתוך אספקת אנרגיה ראשונית*
		~	2.5	↑	אחוז ייצור אנרגיה מתחדשת מתוך סך ייצור החשמל*
↑	50.9	↑	58.0	↑	שביעות רצון מפארקים ומשטחים ירוקים באזור המגורים
↓	0.73	↓	0.47	↓	איכות מי השתייה – חריגות בקוליפורמים
	מדד חדש	↓	0.98	↑	מגוון ביולוגי (נקודות)

*מעודכן ל-2017

רווחה אישית וחברתית

ציבות ברוב המדדים לעומת השנה הקודמת: שביעות רצון מהחיים, תחושת בדידות, תחושה שאין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה ותחושת אפליה

מדדים בתחום רווחה אישית וחברתית (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
↑	82.9	~	88.9	↑	שביעות רצון מהחיים
↑	48.3	↑	57.1	↑	ציפיות ביחס לעתיד
↑	66.8	↑	69.2	↑	תחושת יכולת להתמודד עם בעיות*
↓	32.3	~	20.7	↓	תחושת בדידות
↓	13.3	~	6.6	↓	תחושה שאין על מי לסמוך בשעת משבר או מצוקה
		~	26.6	↓	תחושת אפליה
		↓	40.1	↑	אמון כללי (ביטחון בזולת)
	מדד חדש		84.2	↑	תחושת הערכה מבני המשפחה

* שנת בסיס 2003

רמת חיים חומרית

עלייה במדד העושר הפיננסי, בהכנסה הפנויה, בצריכה ובשביעות הרצון מהמצב הכלכלי

מדדים בתחום רמת חיים חומרית (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
↑	93.3	↑	191.5	↑	מדד העושר הפיננסי של משקי בית* (נקודות, שנת בסיס 2001=100)
↑	101.0	↑	133.6	↑	מדד הצריכה האינדיבידואלית למעשה לנפש (נקודות, שנת בסיס 2000=100)
↓	0.371	↑	0.348	↓	מדד ג'יני לאי-שוויון בהכנסות נטו**
		↑	107,652	↑	הכנסה נטו לנפש סטנדרטית (ש"ח, במחירי 2017)
		↑	128,758	↑	הכנסה כלכלית לנפש סטנדרטית (ש"ח, במחירי 2017)
↓	89.1	↑	60.4	↓	חוב ממשלתי כאחוז מהתמ"ג
↑	46.8	↑	49.0	↓	חוב משקי בית כאחוז מהתמ"ג*
↑	48.3	↑	63.4	↑	שביעות רצון מהמצב הכלכלי

* מעודכן ל-2017.

** שנת בסיס 2008

פנאי, תרבות וקהילה

יציבות במספר המועסקים המרוצים מהאיזון בין העבודה לתחומי חיים אחרים

מדדים בתחום פנאי, תרבות וקהילה (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
		~	60.8	↑	שביעות רצון מהאיזון בין עבודה לתחומי חיים אחרים
↑	14.5	~	20.6	↑	מעורבים בפעילות התנדבותית

טכנולוגיות המידע

עלייה במועסקים בתחום טכנולוגיות המידע והתקשורת (ICT)

מדדים בתחום טכנולוגיות המידע (אחוזים אלא אם צוין אחרת)

כיוון השינוי לעומת שנת הבסיס	מדד 2002 (שנת הבסיס)	כיוון השינוי לעומת השנה הקודמת	מדד 2018	הכיוון הרצוי	
		↑	215.0	↑	מועסקים בתחום טכנולוגיות המידע והתקשורת (ICT) (אלפים)
			26.6	↑	מיומנויות בוגרים: פתרון בעיות בסביבה מתקשבת*
		~	49.0	↑	תחושת ביטחון בסביבה מקוונת
		~	80.3	↑	נגישות למחשב ביתי, נישא או טאבלט
↑	32.3	↑	83.7	↑	שימוש באינטרנט
		↑	41.6	↑	שימוש בשירותי ממשל מקוונים

* מבוסס על תוצאות סקר המיומנויות (PIAAC) לשנים 2014-2015.